

Stockholms stadsbyggnadskontor
Registraturen
Box 8314
10420 Stockholm

Samråd om förslaget till översiktsplan 2006 för nationalstadsparken, stockholmsdelen

Översiktsplanens rättsliga betydelse

Proposition 1994/95:3, Nationalstadsparken Ulriksdal-Haga-Brunnsviken-Djurgården, är ett resultat av ett mångårigt beredningsarbete inom regeringskansliet med stöd av förslag och underlagsmaterial bl.a. från berörda centrala myndigheter, från Länsstyrelsen i Stockholms län och inte minst från Solna kommun och från Stockholms stad. Hoten mot områdets natur- och kulturvärden har vid skilda tidpunkter uppmärksammats från riksdagens och enskilda riksdagsledamöters sida. Skyddet för nationalstadsparken har engagerat företrädare för en rad områden och samhällssektorer liksom en bred allmänhet i Stockholmsregionen.

En översiktsplan för nationalstadsparken kan få avsevärd vägledande och praktisk betydelse. Den har emellertid lika litet som någon annan översiktsplan enligt PBL någon bindande verkan för myndigheter och enskilda. Sedan tio år finns ett särskilt lagskydd med utförliga och konkreta förarbeten, som beskriver de riksintressen som finns och ska tas tillvara inom nationalstadsparken samt de förutsättningar för ändrad markanvändning som ska gälla. Vid myndigheters prövning av markanvändningsfrågor och enskilda ärenden som gäller tillåtlighet och utförande av exploateringsföretag och andra ingrepp i miljön ska vad som sägs i lagtext och förarbeten iaktas. Översiktsplanens betydelse blir därför beroende av hur väl den kan anses svara mot lagstiftningens intentioner.

Om en översiktsplan för nationalstadsparken i väsentliga avseenden innehåller tolkningar och ställningstaganden som saknar stöd i lagstiftningen, eller till och med kan bedömas strida mot syftet med det lagreglerade skyddet, är det naturligt att planen får begränsad betydelse. Det får anses osannolikt att en kommun väljer att anta ett förslag till översiktsplan som visar sig ha sådana brister

Redovisning behövs för lagskyddets bakgrund och innebörd, se bilaga

I bilaga redovisas ett sammandrag av de delar av förarbetena till lagstiftningen som har särskild betydelse i samband med en översiktsplan för nationalstadsparken. Citaten är i några fall förkortade för att ge bättre läsbarhet och är försedda med sidhänvisning till proposition 1994/95:3. Jag föreslår att ett sammandrag av detta slag tas in som bilaga till översiktsplanens textdel, även om läsningen kräver viss ansträngning från läsarens sida. Därigenom ges förutsättningar att bedöma hur väl översiktsplanen lever upp till lagstiftningens syfte. Som inledning till redogörelsen bör lydelsen av 4 kap.1 och 7 §§ miljöbalken citeras i sin helhet. En hänvisning bör göras till författningskommentaren. (proposition 1994/95:3, s.49-50).

Särskilda frågor som behöver utvecklas

Exploateringsföretag i anslutning till nationalstadsparken

Samrådsförslaget tar inte upp de villkor som ska iakttas vid prövning av exploateringsföretag och andra åtgärder utanför men i anslutning till nationalstadsparken, vilka kan befaras få påtaglig inverkan på nationalstadsparkens skyddsvärden. Erfarenheterna från pågående planlägningsarbeten vid Husarviken visar betydelsen av att översiktsplanen korrekt återger lagstiftningens intentioner i denna del. I prop.1994/95:3, s.46 framhålls med hänvisning till att nationalstadsparken enligt 4 kap. 1 § miljöbalken i sin helhet är av riksintresse, att ”förslag om tillkommande bebyggelse, anläggningar eller andra åtgärder som direkt gränsar till parken, bör bedömas med utgångspunkt från att parkens natur- och kulturvärden inte får utsättas för påtaglig skada. Inverkan på ekologiska spridningskorridorer m.m. och på stads- och landskapsbilden är härvid av betydelse”.

Skyddet för nationalstadsparkens riksintresse behöver således i vissa fall beaktas vid prövning av mål och ärenden även i områden som gränsar till nationalstadsparken. Omarbetning behövs därför bl.a. av textavsnitten ”Gränsen har juridisk betydelse” och ”Stadsutvecklingsområden i nationalstadsparkens omgivning”.

Inverkan på riksintresset måste belysas

I prop.1985/86:3 Lag om hushållning med naturresurser m.m. framhåller föredragande statsrådet med hänvisning till den samtidigt framlagda propositionen om ny plan- och bygglag ”att staten, dvs. i första hand länsstyrelsen, kan gripa in mot kommunala beslut som innebär att ett riksintresse hotas oavsett om hotet ligger inom ett område av riksintresse eller i sådan närhet av området att riksintresset hotas”. Han framhåller vidare att ”lagrådets resonemang om olika exploateringsföretags typ och miljöstörande effekt är något som kommunen och länsstyrelsen måste ta fasta på i ett konkret ärende då ett exploateringsföretag aktualiseras som kan innebära påverkan på ett område av riksintresse enligt 3 kap. (numera 4 kap. miljöbalken). Det är härvid ointressant om exploateringsintresset ligger inom det riksintressanta området eller utanför den gräns som har bestämts för området på det sätt jag nyss redogjorde för. Det som är intressant är exploateringsintressets inverkan på riksintresset”.(prop.1985/86:3. s.114-115).

Avgränsning m.m. av ”mer bebyggda och anlagda områden” bör ses över

Enligt förarbetena bör områden som tagits i anspråk för mer omfattande bebyggelse i förhållande till omgivande parklandskap och naturmiljö, avgränsas närmare i den översiktliga planeringen och gränserna ges lämpligt uttryck i rättsligt bindande bestämmelser för markens användning. Med rättsligt bindande bestämmelser torde här avses t.ex. områdesbestämmelser eller detaljplan enligt PBL eller förordnande om kulturresevat eller naturresevat enligt miljöbalken. Avgränsningar i en översiktsplan saknar, som tidigare påpekats, rättsverkan

Samrådsförslagets plankarta visar en gräns mellan de delar av nationalstadsparken som i förslaget benämns som ”parklandskap eller naturmiljöer” och de delar som benämns som ”mer bebyggda och anlagda”. Den sistnämnda typen av områden har i planförslaget i några fall givits en alltför vid utsträckning. Själva uttrycket ”mer bebyggda och anlagda områden”

kan ha lett tanken fel. Det bör jämföras med de uttryck som används i propositionen för områden där pågående markanvändning är förknippad med bebyggelse eller tekniska anläggningar: ”bebyggelsemiljö”, ”bebyggelseområde”, ”zon som präglas av mer omfattande bebyggelse”, ”för befintlig verksamhet ianspråktaget område” eller ”exploaterat område”.

De i planförslaget redovisade områdena ”Vetenskapsstaden”, ”Idrottsparken”, och ”Museiparken” innehåller enligt min mening mark- och vattenområden som också i översiktligt sammanhang måste uppfattas som viktiga delar av nationalstadsparkens parklandskap och naturmiljö, och som var för sig och sammantaget har stor betydelse för nationalstadsparkens gröna karaktär.

Inom *Vetenskapsstaden* (vilken inom nationalstadsparken hellre borde ges namnet ”Vetenskapsparken”) torde således hela området norr om Frescati Hage mellan Brunnsviken och Roslagsvägen böra redovisas som del av Haga-Brunnsvikens naturmiljöer och parklandskap. Det oexploaterade området mellan Lappkärrsberget, Naturhistoriska Riksmuséet och Universitetsbebyggelsen, liksom Universitetets campusområde från tunnelbaneområdet österut, borde på motsvarande sätt redovisas som del av Norra Djurgårdens naturmiljöer och parklandskap.

Inom *Idrottsparken* borde den oexploaterade marken från Fiskartorpsvägen mot Lidingövägen norr om Tennisstadion och Östermalms idrottsplats och söder om Ryttarstadion och Storängsvägen redovisas som del av Norra Djurgårdens naturmiljöer och parklandskap.

Inom *Museiparken* slutligen, borde området söder om Djurgårdsbrunnsvägen mellan Sjöhistoriska museet och Diplomatstaden redovisas som del av Ladugårdsgårde-Kaknäs naturmiljöer och parklandskap.

Med här föreslagna justeringar torde avgränsningen på godtagbart sätt motsvara den i propositionen förordade avgränsningen i översiktsplan av ”områden inom nationalstadsparken som präglas av en mer omfattande bebyggelse”. Med hänsyn till de aktuella områdenas skilda karaktär bör samrådsförslagets uttryck ”mer bebyggda och anlagda områden” förslagsvis ersättas med uttrycken ”*Bebyggelsepräglade områden*” respektive ”*Områden med bebyggelse i park*”.

Lagskyddet gäller fullt ut inom hela nationalstadsparken

En avgränsning och redovisning i översiktsplan av parklandskap och naturmiljöer i förhållande till bebyggelsepräglade områden respektive områden med bebyggelse i park, bör inte ge anledning till slutsatsen att det i sistnämnda områden inte skulle finnas inslag av parklandskap och naturmiljö som genom lagstiftningen är skyddade mot intrång. Det framgår bl.a. av de på samrådsförslagets plankarta markerade områdena med ”naturmark och vegetation som det är särskilt viktigt att värna”.

Det bör framhållas i översiktsplanen att det lagstadgade skyddet för nationalstadsparken Ulriksdal-Haga-Brunnsviken-Djurgården gäller fullt ut också i bebyggelsepräglade delområden och i delområden med bebyggelse i park.

I samrådsförslagets textdel skisseras relativt omfattande förändringsmöjligheter, bl.a. i syfte att ge befintliga bebyggelseområden en mer mångsidig användning. Det sägs bl.a. att det skulle finnas möjlighet att ge utrymme för nya verksamheter i en sådan omfattning att dessa

”riskerar att konkurrera ut de verksamheter som har större betydelse för staden”. Sådana formuleringar strider enligt min mening mot lagens anda och bokstav. Vissa allmänna uttalanden i textdelen, som att industriverksamhet i parken med fördel skulle kunna ersättas med annan markanvändning, att restriktioner för varvsverksamheten vid Beckholmen bör övervägas, liksom resonemang om att kultur- och nöjesanläggningarnas intressen inom ”Evenemangsparken” generellt borde prioriteras framför bostadsanvändningen, är ägnade att skapa förvirring hos läsaren. De framstår som främmande i en översiktsplan som har som en väsentlig uppgift att ge information om gällande förutsättningar för markanvändning och bebyggelse i en nationalstadspark.

Infrastrukturanläggningar

På samrådsförslagets plankarta illustreras infrastrukturanläggningar i form av huvudvägar, spår och kraftledningar. I textdelen redovisas överväganden om regionala cykelleder. Av texten framgår att redovisningens avsikt är att hålla öppet särskilt för redovisade huvudvägar och spår så att åtgärder inte vidtas som kan försvåra utbyggnader i redovisade lägen. Det framgår vidare att aktuella anläggningar kommer att prövas enligt speciallagar och i detaljplan varvid miljöbedömningar med miljökonsekvensbeskrivningar kommer att erfordras.

Enligt förarbetena till skyddslagstiftningen för nationalstadsparken (prop.1994/95:3, sid.45-46) bör en utbyggnad av Norra Länken med anslutningar kunna förenas med skyddet för nationalstadsparken. Genom förläggning i tunnälläge under parken bör intrång i parklandskap eller naturmiljö kunna undvikas. Leden med till denna hörande anordningar ovan jord bör kunna utformas på ett sätt som inte skadar områdets natur- och kulturvärden. Regeringsrättens beslut i fråga om Norra Länkens sträckning under Bellevueparken visar tyngden i bestämmelsen att intrång inte får göras i parklandskap eller naturmiljö inom nationalstadsparken.

Författningskommentaren att ”sådan förnyelse av infrastrukturen i området bör vara möjlig att utföra, som sammantaget medför en förbättring av miljön inom nationalstadsparken eller som möjliggör en väsentlig förbättring för hälsa och miljö i fråga om en infrastrukturanläggning som berör parken” kan förefalla motsägelsefull och ge möjlighet till olika tolkningar. Att lagstiftaren uppmärksammat detta framgår av att författningskommentaren om infrastrukturanläggningar avslutas med följande uttalande: ”Det ska kraftfullt understrykas att det inte är avsett att vara möjligt att med successiva beslut ytterligare minska de ”gröna” områdena i en nationalstadspark”.(prop.1994/95:3,s.49).

Det är angeläget att det klart uttrycks i översiktsplanen att de redovisade reservaten för infrastrukturanläggningar innebär en registrering av tidigare ställningstaganden och att översiktsplanen inte tar ställning till planerade nya infrastrukturanläggningars förenlighet med skyddet för nationalstadsparken. Dessa viktiga frågor kommer att bedömas i särskild ordning.

Övriga frågor

Översiktsplanens textdel bör redovisa hur kommunen och dess förvaltningar medverkat vid lagskyddets tillkomst. Det vore värdefullt med en kort beskrivning av hur kommunens förvaltningar kan väntas medverka till att förverkliga lagstiftningens intentioner för nationalstadsparken. Det kan till exempel finnas behov av omprövning av vissa föreliggande, men ej förverkligade, exploateringsplaner.

Det vore av intresse med en kommentar om Stockholms kommuns syn på förslagen i Länsstyrelsens rapport 2006:11, Framtidens nationalstadspark, Handlingsprogram, del I: Vision och förutsättningar samt del II: Åtgärder och utveckling. Det gäller inte minst hur kommunens avser medverka i det av länsstyrelsen föreslagna nationalstadsparkrådet samt hur samrådsprocessen enligt plan- och bygglagen avses fungera i förhållande till olika intressenter och till allmänheten när det gäller planer och projekt inom och i anslutning till nationalstadsparken. Kommunens samarbete med Kungl. Djurgårdsförvaltningen, och särskilt kommunens syn på denna förvaltnings våren 2006 remitterade förslag till skötselplan för nationalstadsparken, borde även kommenteras i detta sammanhang.

Erik Casten Carlberg

Bakgrund och innebörd i lagstiftningen till skydd för nationalstadsparken Ulriksdal-Haga-Brunnsviken-Djurgården

Bestämmelserna till skydd för nationalstadsparker generellt återfinns i 4 kap.1§ miljöbalken. För nationalstadsparken Ulriksdal-Haga-Brunnsviken-Djurgården gäller även de särskilda bestämmelserna i 4 kap.7 § miljöbalken. Lagstiftningens bakgrund och innebörd redovisas i proposition 1994/95:3, Nationalstadsparken Ulriksdal-Haga-Brunnsviken-Djurgården.

Generellt om skydd för nationalstadsparker **4 kap.1 § miljöbalken**

I **proposition 1994/95:3** föreslås att ”områden i tätorter och tätortsregioner där parklandskap, naturmiljöer och bebyggelsemiljöer flätas samman till unika historiska landskap ska kunna ges ställning som nationalstadspark och få ett samlat och långsiktigt skydd mot exploateringsföretag. En nationalstadspark är ett riksintresse som har stor betydelse för det nationella kulturarvet, för en tätorts eller tätortsregions ekologi och för människors rekreation. Områden i en nationalstadspark som idag är exploaterade ska även fortsättningsvis kunna användas för avsedda ändamål”. (prop.s.1).

”Det starka exploateringsstryck som riktas mot sådana områden och skyddsvärdenas komplexitet motiverar ett övergripande skydd som förhindrar en fortlöpande exploatering och fragmentisering av områdena.(prop.s.31) För nationalstadsparker bör gälla att idag oexploaterade områden inte får exploateras. Om detta syfte med skyddet var den helt övervägande remissopinionen enig”.(prop.s.32).

”Bebyggelsemiljöerna är en viktig del av det samlade historiska landskapet i en nationalstadspark. Ny bebyggelse, nya anläggningar och andra åtgärder som kan bli aktuella i delar av en nationalstadspark som inte utgör parklandskap eller naturmiljö, bör få komma till stånd, om det kan ske utan att natur- och kulturvärden skadas. Härutöver bör inte några exploateringsföretag eller andra ingrepp i miljön få ske i en nationalstadspark. Vid bedömning av tillåtligheten bör områdets ekologiska funktion samt betydelse för rekreation särskilt beaktas.”(prop.s.33).

Bestämmelserna i **4 kap. 1 §** innebär att en nationalstadspark i sin helhet är av riksintresse med hänsyn till sina samlade natur- och kulturvärden. Exploateringsföretag och andra ingrepp i miljön får komma till stånd endast om det inte möter hinder enligt **4 kap.7§** och om det kan ske på ett sätt som inte påtagligt skadar natur- och kulturvärden inom parken. ”Förslag om tillkommande bebyggelse, anläggningar eller andra åtgärder i områden som direkt gränsar till en nationalstadspark, bör bedömas med utgångspunkt från att parkens natur- och kulturvärden inte får utsättas för påtaglig skada. Inverkan på ekologiska spridningskorridorer m.m. samt på stads- och landskapsbildningen är härvid av betydelse”.(prop.s.46).

Särskilt om skyddet för området Ulriksdal-Haga-Brunnsviken-Djurgården, Sveriges första nationalstadspark. 4 kap. 7 § miljöbalken

”De i ett nationellt och internationellt perspektiv unika natur- och kulturvärdena i området Ulriksdal-Haga-Brunnsviken-Djurgården bör ges ett samlat och långsiktigt skydd genom att området skyddas som nationalstadspark”.(prop.s.36). ”Regeringen anser att regionens bebyggelse och tekniska infrastruktur bör kunna utvecklas på ett tillfredsställande sätt utan att göra ytterligare intrång i områdets skyddsvärda natur- och kulturmiljöer”.(prop.s.36). ”Det är ett gemensamt ansvar för staten och kommunerna att vidta åtgärder som säkerställer naturvårdens, kulturmiljövårdens och friluftslivets intressen inom ett historiskt landskap med sådana skyddsbehov och exploateringsintressen som här är aktuella”.(prop.s.37).

Nationalstadsparkens avgränsning

”Det starka exploateringstrycket i Stockholmsregionen gör att ett långsiktigt perspektiv har anlagts på hur det skyddsvärda området kring Ulriksdal-Haga-Brunnsviken-Djurgården bör avgränsas. De ännu oexploaterade delarna av de kungliga marker som förvaltas av ståthållarämbetet/Djurgårdsförvaltningen utgör stommen av det skyddade området. Bebyggelsemiljöer som parker och trädgårdar av kulturhistorisk betydelse, som är belägna i omedelbar anslutning till de kungliga markerna omfattas av naturliga skäl av skyddet. Vissa andra mark- och vattenområden i anslutning till nu nämnda områden har betydelse som biologiska kärnområden eller som spridningskorridorer för växter och djur i denna del av Stockholmsregionen. Vattenområdena i anslutning till de skyddsvärda markområdena ingår i det skyddade området. Det gör också Gädesstaden, Storängsbotten och Stockholms stadion, som viktiga länkar mellan norra och södra Djurgården”.(prop.s.39-40).

”Det samlade område, som utgör nationalstadsparken och som i sin helhet är av riksintresse med hänsyn till sina natur- och kulturvärden, består av *en sydlig del* med södra Djurgården och Ladugårdsgårde med angränsande vattenområden och öar i Saltsjön och av *en nordlig del* med Norra Djurgården, Haga och Ulriksdal med angränsande öar och vattenområden i Brunnsviken, Lilla Värtan, Stocksundet och Edsviken. Den sydliga och norra delen *länkas samman av en central del* med områdena kring Storängsbotten och den kulturhistoriskt värdefulla bebyggelsen kring Tessinparken m.m. på Gärdet.”(prop.s.40).

”Stenstadens front samt vattenområdena mellan parken och Nackas, Lidingös och Danderyds kuster utgör gränser i det större landskapet. E4 ingår inte i parken”(prop.s.38).

”För de markområden utanför Nationalstadsparken som närmast anknyter till dessa gränser har kommunerna vid lagens ikraftträdande i sina översiktsplaner uttryckt ambitioner som överensstämmer med syftet att skydda Nationalstadsparkens natur- och kulturvärden”.(prop.s.40).

Avgränsningen av nationalstadsparken redovisas översiktligt i propositionens bilaga 3 på utdrag ur topografiska kartan.

Konsekvenser för kommunernas planering

”Natur- och kulturvärdena har olika tyngd i olika delar av nationalstadsparken. Som stöd för tillämpningen av speciallagstiftningen bör Stockholms och Solna kommuner utveckla sina översiktsplaner. I planerna bör avgränsas närmare de områden inom nationalstadsparken som bör skyddas som parklandskap eller naturmark liksom de zoner inom nationalstadsparken som

präglas av en mer omfattande bebyggelse och där det behövs klara och enkla regler för nödvändiga förändringar, upprustningar och i vissa fall kompletteringar av byggnader och anläggningar”.(prop.s.41).

”Skyddet för nationalstadsparken innebär att riktlinjer läggs fast som vägledning för statliga och kommunala myndigheter som har att bedöma frågor om nya byggnader och anläggningar eller andra åtgärder som kan komma att aktualiseras inom eller i närheten av nationalstadsparken. Det förväntas att Solna och Stockholms kommuner i sina översiktsplaner ger uttryck för en samlad strategi för hur bebyggelse, trafikleder och andra anläggningar bör utvecklas, inom och i anslutning till nationalstadsparken, på ett sätt som överensstämmer med vad som sägs i lagen”(prop.s.45).

Förutsättningar för ändrad markanvändning

”Området tål inte ytterligare ingrepp i obebyggd park och natur. Nationalstadsparkens huvudstruktur vad avser natur- och bebyggelseområden får inte ändras”.(prop.s.45).

”Nya byggnader och anläggningar som inte behövs för att befintliga verksamheter ska kunna fungera bör i princip inte medges. Etablerade verksamheter inom och intill nationalstadsparken hindras inte från att fungera i anslutning till tidigare ianspråktaga områden.

Inom ramen för skyddet bör det vara möjligt att uppföra ett begränsat antal nya byggnader inom bostadsområdena och inom områdena med byggnader för högre utbildning och vetenskaplig forskning, museiverksamhet, idrott och rekreation. Det bör också vara möjligt att bygga om och anpassa befintliga byggnader efter verksamhetens behov. Byggnadsområdena får inte utvidgas, men väl kompletteras om kompletteringarna inte medför skada på områdets natur- och kulturvärden.

Ombyggnad, upprustning eller annan förändring av väg- och järnvägsanslutningarna till Lidingö och Värtahamnen - Frihamnen samt av kraftledningarna från Värtaverket motverkas inte av skyddet. Sådan förnyelse av infrastrukturen i området bör vara möjlig att utföra som sammantaget medför en förbättring av miljön inom nationalstadsparken eller som möjliggör en väsentlig förbättring för hälsa och miljö i fråga om en infrastrukturanläggning som berör parken.

Utvecklingen i nationalstadsparken bör sammantaget inriktas på att förstärka områdets natur-, kultur- och rekreationsvärden och att värna den biologiska mångfalden”.(prop.s.43).

”När det gäller bedömning av ett förslag om komplettering eller förnyelse av befintlig bebyggelse inom nationalstadsparken, krävs omsorgsfulla överväganden om den föreslagna åtgärden till innehåll och syfte är förenlig med nationalstadsparkens syfte. En utgångspunkt vid prövning av frågor om ändrad markanvändning ska vara att områdets huvudstruktur vad avser natur- och bebyggelseområden inte ska ändras samtidigt som byggnader och bebyggelsemiljöer som ingår i nationalstadsparken på sikt bör användas endast för ändamål som kan förenas med nationalstadsparkens syfte. Vid eventuell omvandling och komplettering av sådana byggnader och bebyggelsemiljöer bör särskilt uppmärksammas åtgärdernas form och skala samt att karaktären av byggnader i parkmiljö bevaras”. (prop.s.46)

Förslag om tillkommande bebyggelse, anläggningar eller andra åtgärder i områden som direkt gränsar till parken, bör bedömas med utgångspunkt från att parkens natur- och kulturvärden inte får utsättas för påtaglig skada. Inverkan på ekologiska spridningskorridorer m.m. och på stads- och landskapsbilden är härvid av betydelse”.(prop.s.46).

Lagstiftningens ekonomiska konsekvenser

”De direkta ekonomiska konsekvenserna av lagskyddet för nationalstadsparker är begränsade.(prop.s.47). ”Frågor om ersättning till fastighetsägare och andra intressenter prövas enligt befintliga ersättningsregler i samband med förvaltningsbeslut enligt gällande speciallagstiftning. Kostnaderna för miljöanpassning av nya byggnader, anläggningar och andra tillståndspliktiga ingrepp belastar den som vill utföra åtgärden i enlighet med erhållet tillstånd. Långsiktigt kan lagstiftningen väntas medföra en stor samhällsekonomisk vinst för Stockholmsregionen genom att främja en uthållig samhällsutveckling och en god livsmiljö för människor och företag i regionen. Ett skydd av området kan ses som ett viktigt led i arbetet med att utveckla Stockholm som europeisk kulturhuvudstad och att öka landets attraktionskraft för kvalificerad utveckling av näringsliv och offentlig verksamhet”.(prop.s.48).